

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

31 marca

№ 23.

Rok 1930.

TREŚĆ:

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Poz.: 209—Przemysłu i Handlu, Skarbu i Sprawiedliwości z dnia 12 lutego 1930 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd	264
210—Pracy i Opieki Społecznej z dnia 25 lutego 1930 r. o rachunkowości i o sprawozdaniach instytucji opiekuńczych	269
211—Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 4 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej	271
212—Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 12 marca 1930 r. w sprawie częściowej zmiany taryfy celnej	272
213—Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 14 marca 1930 r. o zawieszeniu cła wywozowego od buraków cukrowych	272
214—Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 19 marca 1930 r. o uldze celnej na mace	272
215—Spraw Wewnętrznych z dnia 15 marca 1930 r. o zniesieniu gminy wiejskiej Goraj i o zmianie granic gmin wiejskich Frampol i Puszcza Solska w powiecie biłgorajskim, województwie lubelskim	273
216—Spraw Wewnętrznych z dnia 17 marca 1930 r. o utworzeniu gminy wiejskiej Chodów w powiecie miechowskim, województwie kieleckim	273
217—Spraw Wewnętrznych z dnia 17 marca 1930 r. o zmianie granic gmin wiejskich Naliboki i Iwieńiec w powiecie wołyńskim, województwie nowogródzkim	274
218—Sprawiedliwości z dnia 20 marca 1930 r. o zmianie okręgów sądów powiatowych w Kamieńcu Litewskim i Wysokiem Litewskim, w okręgu sądu okręgowego w Pińsku	274
219—Sprawiedliwości z dnia 24 marca 1930 r. o zmianie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 1929 r. o pieczęciach urzędowych w Zarządzie Centralnym Ministerstwa Sprawiedliwości, jako też w sądach i urzędach wymiaru sprawiedliwości i więziennictwa	274

OŚWIADCZENIE RZĄDOWE

Poz.: 220—z dnia 24 lutego 1930 r. w sprawie wypowiedzenia przez Rząd Polski układu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Czeskosłowacką o żegludze powietrznej, podpisanego w Pradze dnia 15 kwietnia 1926 roku	274
--	-----

209.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: PRZEMYSŁU I HANDLU, SKARBU I SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 12 lutego 1930 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 250) ogłasza się jednolity tekst rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 1019) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych do niego przez rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 250).

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Kierownik Ministerstwa Skarbu: *Ignacy Matuszewski*

Kierownik Ministerstwa Sprawiedliwości: *Dutkiewicz*

Załącznik do rozp. Min.: Przem. i Handlu
Skarbu i Sprawiedl. z dn. 12 lutego 1930 r.
(poz. 209).

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPO- SPOLITEJ

z dnia 28 grudnia 1924 r.

o organizacji giełd.

Na podstawie punktu E 6, art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i poprawie gospodarstwa społecznego (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 687) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1924 r. stanowią:

§ 1. Giełdy mogą być pieniężne i towarowe.

Giełdy pieniężne podlegają nadzorowi Ministra Skarbu; pozwolenia na ich otwarcie wydaje według swego uznania Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Giełdy towarowe podlegają nadzorowi Ministra Przemysłu i Handlu; pozwolenia na ich otwarcie wydaje według swego uznania Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a w zakresie giełd, na których przedmiotem obrotu mają być produkty gospodarstw rolnych, również w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

§ 2. Nadzór nad giełdami sprawuje właściwy minister (§ 1) za pośrednictwem mianowanego przez siebie dla każdej giełdy komisarza giełdowego względnie jego zastępcy.

Zastępców komisarzy na giełdach towarowych, na których przedmiotem obrotu są produkty gospodarstw rolnych, mianuje Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

Do zakresu działania komisarza giełdowego należy w szczególności:

1) czuwanie nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów i usuwaniem nadużyć, z prawem wniosku o wytaczanie spraw dyscyplinarnych;

2) uczęszczanie na zebrania giełdowe i ogólne zgromadzenia członków giełdy w charakterze organu kontrolującego;

3) składanie wniosków do rozpatrzenia przez radę giełdową;

4) udział w obradach rady giełdowej z głosem doradczym oraz w komisji dyscyplinarnej (§ 25);

5) zawieszanie na przeciąg 8 dni uchwał rady giełdowej, naruszających przepisy prawne lub statut giełdy; zawieszenie winno nastąpić w ciągu 48 godzin po powzięciu uchwały.

Właściwy minister może zawieszoną uchwałę uchylić w ciągu 8 dni od dnia zawieszenia, względnie może w ciągu tego czasu uchylić zawieszenie.

Koszty nadzoru państwowego będą pokrywane z funduszków danej giełdy w wysokości oznaczonej przez właściwego ministra po wysłuchaniu odnośnej rady giełdowej.

§ 3. Przedmiotem obrotów na giełdzie pieniężnej mogą być papiery wartościowe, weksle, czek, przekazy, waluty, monety i szlachetne kruszce (złoto i srebro).

Przedmiotem obrotów na giełdzie towarowej mogą być wartości niezastrzeżone giełdom pieniężnym.

§ 4. Minister Skarbu po wysłuchaniu rad giełdowych wyda w drodze rozporządzenia przepisy o dopuszczaniu poszczególnych wartości do obrotów i notowań oraz o wykluczaniu ich z obrotów na giełdach pieniężnych.

§ 5. Członkami giełd pieniężnych mogą być wpisani do rejestru handlowego kupcy i spółki handlowe. O przyjęciu członków giełdy decyduje rada giełdowa w granicach określonych w statucie.

W razie odmowy przyjęcia w poczet członków giełdy pieniężnej osoby prowadzącej przedsiębiorstwo bankierskie na podstawie koncesji rządowej lub spółdzielni kredytowej, posiadającej zezwolenie Ministra Skarbu na wykonywanie czynności giełdowych, przysługuje tej osobie, względnie spółdzielni prawo wniesienia odwołania do izby handlowej właściwej dla miejscowości, w której znajduje się dana giełda. O ile giełda jest położona na obszarze, na którym dotychczas nie jest wprowadzona działalność izb handlowych, odwołanie w tych wypadkach od decyzji rady giełdowej winno być skierowane do Ministra Skarbu.

W wypadkach wymienionych w poprzednim ustępie, o przyjęciu w poczet członków giełdy decyduje ostatecznie izba handlowa, względnie Minister Skarbu.

§ 6. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, a w zakresie giełd, na których przedmiotem obrotu są produkty gospodarstw rolnych, również w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa, ustala w drodze rozporządzenia warunki należenia do giełd towarowych.

§ 7. Pozbycie własności przedsiębiorstwa, należącego do członka giełdy osoby fizycznej lub spółki, nieposiadającej osobowości prawnej, oraz zmiana prawnej organizacji przedsiębiorstwa powoduje utratę członkostwa giełdy.

W razie zmiany przedmiotu przedsiębiorstwa rada giełdowa decyduje czy następuje utrata członkostwa giełdy.

§ 8. Członkowie giełdy mogą być zastępowani na giełdzie przez wpisanych do rejestru handlowego i dopuszczonych przez radę giełdową:

1) zarządców spółek handlowych o osobowości prawnej;

2) prokurentów posiadających prawo samostanowienia zastępstwa na giełdzie.

Pozatem członkowie giełdy, którzy prowadzą przedsiębiorstwo bankierskie na podstawie koncesji rządowej, a na giełdzie towarowej członkowie wszyscy, mogą być zastępowani na giełdzie przez prawnie należycie umocowanych pełnomocników, nieodpowiadających warunkom wymienionym w poprzednim ustępie, jednak posiadających pełnomocnictwa do zawierania transakcji giełdowych bez ograniczeń ze strony mocodawców. Za działalność tych pełnomocników na giełdzie mocodawcy ponoszą całkowitą odpowiedzialność.

Spółki handlowe, nieposiadające osobowości prawnej, mogą być zastępowane na giełdzie tylko przez jedną osobę, o ile rada giełdowa nie postanowi inaczej w poszczególnych wypadkach.

§ 9. Rada giełdowa na początku każdego roku kalendarzowego decyduje na pierwszym posiedzeniu o dopuszczeniu na giełdę w roku bieżącym wszystkich dotychczasowych pełnomocników.

Pełnomocnicy, będący członkami rady giełdowej, nie podlegają corocznej decyzji rady o dalszym dopuszczeniu na giełdę.

Rada giełdowa przy dopuszczeniu na giełdę nowych pełnomocników i przy corocznym dopuszczeniu dotychczasowych pełnomocników winna stwierdzić ich stosunek służbowy do członków giełdy dających pełnomocnictwa.

§ 10. Nie mogą być członkami giełdy względnie nie mogą zastępować członka na giełdzie:

1) osoby skazane prawomocnie:

a) na obszarze mocy obowiązującej ros. kodeksu karnego z r. 1903 na karę, z którą łączy się pozbawienie lub ograniczenie praw — na czas trwania tego pozbawienia lub ograniczenia;

b) na obszarze mocy obowiązującej austr. kodeksu karnego z r. 1852, za zbrodnię, przekroczenia kradzieży, sprzeniewierzenia i uczestnictwa w tychże, przekroczenia oszustwa, występki przewidziane w cesarskim rozporządzeniu z dnia 12 października 1914 r. o lichwie (Dz. U. P. Nr. 275), przestępstwa przewidziane w § 1 ustawy z dnia 25 maja 1883 r. o przepisach karnych przeciwko udaremnieniu egzekucji (Dz. U.

P. Nr. 78), przestępstwa przewidziane w ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449) — przez okres czasu przewidziany w ustawie z dnia 15 listopada 1867 r. (Dz. U. P. Nr. 131);

c) na obszarze mocy obowiązującej niemieckiego kodeksu karnego z r. 1871, na pozbawienie obywatelskich praw honorowych na czas trwania tego pozbawienia;

2) niewypłacalni, na czas trwania postępowania upadłościowego, a po jego ukończeniu uznani za winnych bankructwa — przez okres 3 lat po odbyciu kary;

3) wykluczeni z którejkolwiek giełdy przez radę giełdową za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego i wykluczeni w drodze orzeczenia komisji dyscyplinarnej — przez okres 3 lat od dnia wykluczenia.

§ 11. Nie mogą wykonywać swych praw członka giełdy osobiście oraz nie mogą zastępować członka na giełdzie:

1) duchowni;

2) niewłasnowolni;

3) czynni wojskowi, sędziowie zawodowi, urzędnicy państwowi i samorządowi oraz funkcjonariusze zakładów i przedsiębiorstw państwowych i samorządowych z wyjątkiem wypadków, gdy zastępują na giełdzie tego rodzaju zakłady i przedsiębiorstwa, władze lub urzędy państwowe.

§ 12. Na giełdach towarowych rada giełdowa może dopuszczać na giełdę osoby, nie będące członkami giełdy, ani ich pełnomocnikami (t. zw. uczestnicy giełdy).

Uczestnikami giełdy nie mogą być osoby, co do których zachodzi jedna z przeszkód, wyszczególnionych w §§ 10 i 11, przez okres czasu tamże wymieniony, oraz osoby pozbawione prawa uczestniczenia na giełdzie przez czas, na jaki ich prawa tego pozbawiono.

§ 13. Uczestnicy giełdy towarowej korzystają z praw członków z wyłączeniem prawa brania udziału w walnych zgromadzeniach członków giełdy oraz czynnego i biernego prawa wyboru do władz i organów giełdy. Pozatem do uczestników giełdy stosują się analogicznie wszelkie przepisy, odnoszące się do członków giełdy.

§ 14. Giełda jest osobą prawną.

Giełda rządzi się statutem zatwierdzonym przez właściwą władzę (§ 1), który winien zawierać w szczególności:

1) oznaczenie rodzaju giełdy i wyszczególnienie przedmiotów obrotu na danej giełdzie;

2) określenie warunków członkostwa, praw i obowiązków członków giełdy i ich zastępców;

3) ustanowienie opłaty członkowskiej oraz określenie sposobów jej uiszczania;

4) przepisy o zebraniach giełdowych i ogólnych zgromadzeniach członków giełdy;

5) przepisy dotyczące ustanawiania władz giełdowych, ich składu i sprawowania przez nie czynności;

6) określenie składu komisji rozjemczej, sądów rozjemczych i ewentualnie innych komisji oraz przepisy o postępowaniu przed komisją dyscyplinarną i sądem rozjemczym, a nadto określenie ewentualnych opłat za czynności sądu rozjemczego;

7) określenie warunków ważności uchwał rady giełdowej i formy ich ogłaszania;

8) postanowienia o przeznaczeniu majątku giełdy na wypadek jej rozwiązania.

§ 15. Władzami giełdy są:

- 1) ogólne zgromadzenie członków giełdy;
- 2) rada giełdowa;
- 3) sądy rozjemcze;
- 4) komisja dyscyplinarna oraz komisje przewidziane przez statut.

§ 16. Wszyscy członkowie giełdy są uprawnieni do udziału w ogólnych zgromadzeniach członków giełdy, przyczem poszczególnym spółkom handlowym, nieposiadającym osobowości prawnej, przysługuje również prawo jednego głosu.

Do zakresu działania ogólnego zgromadzenia członków giełdy należy wybór członków rady giełdowej oraz, o ile to statut przewiduje, ich zastępców, wybór członków komisji rozjemczej, zatwierdzanie zamknięć rachunkowych giełdy i decydowanie o rozwiązaniu giełdy.

§ 17. Sprawami giełdy zarządza rada giełdowa, która składa się z 9 do 36 członków.

Liczbę członków rady giełdowej określa statut giełdy, który ewentualnie również określa liczbę ich zastępców, w stosunku nieprzekraczającym połowy liczby członków rady.

Członkami rady giełdowej i ich zastępcami mogą być tylko obywatele Rzeczypospolitej Polskiej, którzy mają co najmniej 30 lat wieku i są członkami giełdy, względnie osobami uprawnionymi do zastępstwa na giełdzie członków giełdy.

Wybór członków rady giełdowej i ich zastępców następuje prostą większością głosów oddanych.

Statut giełdy może przewidzieć sposób wyborów przez reprezentantów.

§ 18. Wybranych członków rady giełdowej i ich zastępców zatwierdza minister, którego nadzoru dana giełda podlega.

Jeżeli wybrani nie uzyskają zatwierdzenia, należy najpóźniej w terminie 6-tygodniowym od dnia odmowy zatwierdzenia przeprowadzić ponownie wybór członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych. Niezatwierdzeni członkowie rady giełdowej lub ich zastępcy tracą bierne prawo wyboru w danym okresie wyborczym.

Na wypadek dwukrotnego niezatwierdzenia, właściwy minister mianuje z pośród członków giełdy, względnie z pośród osób zastępujących członków na giełdzie, członków rady giełdowej lub ich zastępców na miejsce niezatwierdzonych.

§ 19. Rada giełdowa wybiera ze swego grona prezesa i jednego lub więcej wiceprezesów oraz członków rady, pełniących specjalne obowiązki.

Prezes rady giełdowej, względnie w jego zastępstwie wiceprezes, jest przedstawicielem giełdy nazewnątrz.

§ 20. Do zakresu działania rady giełdowej należy w szczególności:

1) zarządzanie funduszami oraz sprawami administracyjnymi giełdy;

2) ustalanie terminów posiedzeń rady giełdowej, wyznaczanie lokalu, dni i czasu trwania zebrań giełdowych oraz zwoływanie ogólnych zgromadzeń członków giełdy;

3) normowanie spraw związanych z ustalaniem i ogłaszaniem kursów i cen, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie § 33;

4) dopuszczanie do obrotów i notowań na giełdzie wartości przewidzianych w ust. 1 § 3 i § 4, zawieszanie obrotów i notowań wartościami dawniej dopuszczonemi i wykluczanie ich z obrotów na giełdzie, z zachowaniem przepisów wydanych na podstawie § 4; uchwały rady giełdowej, dopuszczające poszczególne wartości do obrotów i notowań na giełdzie, mogą być zawieszane przez komisarza giełdowego bez względu na wymogi ustępu 2 punktu 5 § 2 co do zawieszania uchwał rady giełdowej;

5) przyjmowanie członków giełdy i dopuszczanie na giełdę ich pełnomocników oraz uczestników giełdy na giełdach towarowych;

6) egzaminowanie osób, ubiegających się o stanowiska maklerów przysięgłych;

7) ustalanie zwyczajów giełdowych i podawanie ich do wiadomości ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega;

8) uchwalanie zmian statutu giełdy i przedstawianie ich właściwemu ministrowi do zatwierdzenia;

9) wyznaczanie członków komisji dyscyplinarnej i przedstawianie właściwemu ministrowi wniosków co do powołania komisji odwoławczej (§ 28, ust. 3);

10) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem transakcyj giełdowych, nad przestrzeganiem obowiązujących na giełdzie przepisów prawnych, statutowych i regulaminowych oraz zwyczajów;

11) wymierzanie kar porządkowych;

12) wykluczanie z giełdy za niewykonanie wyroku sądu rozjemczego, a na giełdach towarowych zawieszanie w tymże przypadku członków i pełnomocników w prawach członkowskich, względnie w czynnościach zastępowania członka na giełdzie, aż do prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej;

13) przedstawianie ogólnemu zgromadzeniu sprawozdania rachunkowego w ciągu czterech miesięcy po upływie roku gospodarczego, określonego w statucie;

14) udzielanie opinii w sprawach skierowanych do rady giełdowej przez władze rządowe;

15) udzielanie na żądanie władz rządowych sprawozdań z obrotów giełdowych oraz przesyłanie po odbytem ogólnem zgromadzeniu rocznych sprawozdań o działalności giełdy do wiadomości ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega;

16) składanie władzom rządowym wszelkich wniosków i memorjałów, a w szczególności odnoszących się do rozwoju życia gospodarczego;

17) wyznaczanie ekspertów i próbobiorców na artykuły dopuszczone do obrotu na danej giełdzie towarowej oraz ich zaprzysięganie.

§ 21. W razie naruszenia porządku na zebraniu giełdowym prezes względnie upoważniony prezeń do tego dyżurny członek rady ma prawo wydawania doraźnych zarządzeń. Nadto rada giełdowa ma prawo tak w powyższym wypadku, jak i w razie niestosowania się do obowiązujących w tym kierunku ogólnych zarządzeń wymierzania następujących kar porządkowych:

1) napomnienia;

2) kary pieniężnej do 2.000 zł;

3) zawieszenia w prawach członkowskich lub w czynnościach zastępowania członka na giełdzie na czas do 6 miesięcy.

§ 22. W razie stwierdzenia okoliczności przewidzianych w §§ 10 i 11 niniejszego rozporządzenia, skreślenie z listy członkowskiej, względnie z listy osób zastępujących członków na giełdzie, zarządza prezes rady giełdowej.

W razie stwierdzenia okoliczności, przewidzianych w ustępie drugim § 12, prezes rady giełdy towarowej wydaje zarządzenie, zabraniające jednostronnie uczestnikom giełdy wstępu na giełdę.

§ 23. W razie rozciągnięcia nadzoru sądowego nad członkiem giełdy lub osobą zastępującą członka na giełdzie, prezes rady giełdowej może tymczasowo zawiesić ich w prawach członkowskich, względnie w czynnościach zastępowania członka na giełdzie. Decyzja ta ulega zatwierdzeniu rady giełdowej na najbliższym jej posiedzeniu, poczem rada giełdowa może orzec zawieszenie najdalej na okres trwania nadzoru sądowego.

§ 24. Zarzuty natury etycznej, a w szczególności zarzuty czynów naruszających zaufanie kupieckie, stawiane członkom giełdy lub ich pełnomocnikom przez osoby należące do giełdy lub z poza giełdy, rozstrzyga komisja dyscyplinarna.

Kwalifikowanie spraw do rozpatrzenia przez komisję dyscyplinarną należy do rady giełdowej.

Rada giełdowa nie może odmówić skierowania do komisji dyscyplinarnej sprawy wytoczonej przez komisarza giełdowego (ustęp 2 punkt 1 § 2).

§ 25. Komisja dyscyplinarna składa się z 5 członków i 3 zastępców, wyznaczanych przez radę giełdową w sposób określony w statucie.

Komplety do rozpatrywania poszczególnych spraw będą wyznaczane przez radę giełdową w liczbie co najmniej 3 osób z pośród składu komisji dyscyplinarnej.

Komisarz giełdowy może uczestniczyć przy rozpatrywaniu spraw przez komisję dyscyplinarną i stawiać wnioski w kierunku przeprowadzenia dowodów. Wnioski dotyczące dowodów są dla komisji orzekającej wiążące.

§ 26. Komisja dyscyplinarna ma prawo wymierzania następujących kar:

1) nagany lub kary pieniężnej do wysokości 5.000 zł;

2) zawieszenia w prawach członkowskich lub czynnościach zastępowania członka na giełdzie na czas do 1 roku;

3) wykluczenia z giełdy.

Rada giełdowa podaje orzeczenia komisji dyscyplinarnej do wiadomości członków giełdy w sposób określony w statucie, z wyjątkiem orzeczenia, dotyczącego wymierzenia kary, przewidzianej w punkcie 1, co do którego komisja dyscyplinarna orzeka, czy i w jakiej formie ma być ono ogłoszone.

Kary pieniężne (dyscyplinarne i porządkowe) wpływają do funduszu ubogich tej gminy, w której dana giełda znajduje się i są ściągane, na żądanie rady giełdowej, trybem przewidzianym dla należności skarbowych.

§ 27. Wykluczenie z giełdy, względnie zawieszenie w czynnościach osoby zastępującej członka na giełdzie, może pociągnąć za sobą wykluczenie lub zawieszenie w prawach zastępowanego członka, o czym rozstrzyga komisja dyscyplinarna.

§ 28. W razie wymierzenia kary przewidzianej w ust. 1 p. 3 § 26 skazanemu przysługuje prawo odwołania się od wymiaru kary do komisji odwoławczej w terminie 8-dniowym od dnia doręczenia orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

Do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez komisję odwoławczą, skazany będzie zawieszony w prawach członka giełdy, względnie w czynnościach zastępowania członka na giełdzie.

Komisja odwoławcza dla każdego rodzaju giełd składa się z 7 członków i 3 zastępców danej giełdy, powołanych na wniosek rady giełdowej przez właściwego ministra na jeden rok gospodarczy z pośród członków danej giełdy, przedstawionych w podwójnej liczbie przez radę giełdową. Komisja odwoławcza wybiera z pośród siebie przewodniczącego i wyznacza komplety orzekające do rozstrzygania poszczególnych spraw.

Komplet rozstrzyga sprawę w składzie 5 członków łącznie z przewodniczącym.

Komisarz giełdowy ma wobec komisji odwoławczej prawa zastrzeżone mu § 25 wobec komisji dyscyplinarnej.

Tryb postępowania, przewidziany dla komisji dyscyplinarnej, stosuje się analogicznie do postępowania przed komisją odwoławczą.

§ 29. Za transakcje giełdowe uważa się umowy, które zostały zawarte w oznaczonym przez radę giełdową lokalu i czasie giełdowym (na zebraniu giełdowym) co do wartości, które są dopuszczone na danej giełdzie do obrotów i notowań i stwierdzone zostały kartą umowy.

§ 30. Dla rozstrzygania sporów, wynikających z transakcji giełdowych, oraz sporów, wynikających z transakcji niegiełdowych między członkami giełdy, jeżeli przedmiotem sporu są wartości, dopuszczone do obrotu na danej giełdzie, lub należności będące w związku z tym obrotem, powołany jest, o ile strony na piśmie inaczej się nie umówiły, wyłącznie

sąd rozjemczy, przyczem układ pisemny na sąd ten nie jest wymagany.

Spory między członkami a nieczłonkami giełdy, o ile przedmiotem sporu są wartości, dopuszczone na danej giełdzie, mogą podlegać rozstrzygnięciu sądu rozjemczego giełdy, o ile strony odnośny spór układem pisemnym poddały rozstrzygnięciu tego sądu.

Odwołania od orzeczeń sądów rozjemczych są niedopuszczalne.

Członków sądu rozjemczego ustanawiają strony z pośród członków komisji rozjemczej, którą wybiera ogólne zgromadzenie członków giełdy w ten sam sposób, co członków rady giełdowej. Liczbę członków komisji rozjemczej określi statut giełdy.

§ 31. Postępowanie przed sądem rozjemczym jest jawne w stosunku do członków giełdy i osób, które ich zastępują na giełdzie. Jawność może być wykluczona, gdyby zagrażała publicznemu porządkowi lub też zachodziła uzasadniona obawa, że mogłaby być nadużyta w celu zaburzenia rozprawy albo w celu stawiania trudności przy ustalaniu stanu sprawy.

Co do prawomocności i wykonalności wyroków sądów rozjemczych będą obowiązywały, do czasu ujednostajnienia postępowania sądowego, przepisy ustawodawstw dzielnicowych o sądach polubownych.

§ 32. Pośrednictwem przy transakcjach giełdowych i stwierdzaniem zawarcia tych transakcyj mogą zajmować się tylko maklerzy przysięgli zatwierdzeni przez ministra, którego nadzorowi dana giełda podlega.

Rada giełdowa określa przy otwarciu giełdy liczbę maklerów przysięgłych i, w miarę potrzeby, decyduje o dalszem jej powiększeniu.

Kwalifikacje, sposób powoływania i zwalniania maklerów przysięgłych oraz ich prawa i obowiązki określają dla każdego rodzaju giełdy (§ 1) przepisy, wydane w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, o ile chodzi o giełdy pieniężne, względnie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o ile chodzi o giełdy towarowe.

§ 33. Właściwy minister po wysłuchaniu rad giełdowych może w drodze rozporządzenia ustalić sposoby kształtowania i notowania kursów wartości, dopuszczonych do obrotów i notowań na giełdach.

§ 34. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, może po wysłuchaniu rad giełdowych uregulować w drodze rozporządzenia zawieranie na giełdach transakcyj terminowych, w szczególności może całkowicie lub częściowo zakazać zawierania takich transakcyj, względnie całkowicie lub częściowo zezwolić na zawieranie ich tam, gdzie dotychczas istniały do tego przeszkody prawne.

W rozstrzyganiu sporów prawnych, wynikłych na tle transakcyj, dozwolonych w trybie określonym w poprzednim ustępie, będzie niedopuszczalny zarzut, że roszczenie opiera się na umowie o różnicę kursu, która ma być oceniana jako zakład lub gra.

§ 35. Właściwemu ministrowi przysługuje prawo rozwiązania rady giełdowej w wypadku niestosowania się do obowiązków określonych przepisami prawnymi lub statutem giełdy.

W razie rozwiązania rady giełdowej właściwy minister mianuje komisarza rządowego, który będzie sprawował wszystkie czynności rady giełdowej i jej prezesa do chwili objęcia urzędowania przez nowoobraną radę.

Wybory do rady giełdowej przeprowadzi komisarz rządowy w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące.

§ 36. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, względnie Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu, może:

- 1) zawiesić notowania giełdowe wogóle lub poszczególnych wartości;
- 2) zawiesić działalność zebrań giełdowych lub tylko obroty poszczególnymi wartościami i ich notowania;
- 3) giełdę rozwiązać po wysłuchaniu rady giełdowej.

§ 37. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem województwa śląskiego, w miesiąc po ogłoszeniu.

Na obszarze województwa śląskiego rozporządzenie niniejsze wejdzie w życie z chwilą ogłoszenia zgody na nie Sejmowi Śląskiemu w Dzienniku Ustaw Śląskich, nie wcześniej jednak, niż w terminie określonym w poprzednim ustępie.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą ustawa z dnia 20 stycznia 1921 r. o organizacji giełd w Polsce (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 71) oraz wszystkie dawniejsze przepisy prawne, odnoszące się do giełd.

Rozporządzenia wydane na mocy ustawy z dnia 20 stycznia 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 71) pozostają w mocy o ile nie są z niniejszem rozporządzeniem sprzeczne, aż do czasu zmiany lub uchylecia ich w drodze rozporządzeń.

Do dnia 1 lipca 1925 r. giełdy istniejące w chwili ogłoszenia niniejszego rozporządzenia winny dostosować swe statuty do jego przepisów i przedłożyć je do zatwierdzenia właściwym ministrom. Od chwili zatwierdzenia statutu, nie później jednak jak od dnia 1 stycznia 1926 r. działalność tych giełd podlega wyłącznie przepisom niniejszego rozporządzenia i z tą chwilą dotychczasowe statuty tracą moc prawną.

§ 38. Do czasu ujednostajnienia prawa handlowego utrzymuje się w mocy na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, tarnopolskiego, stanisławowskiego oraz powiatów bielskiego i cieszyńskiego województwa śląskiego postanowienia §§ 13 — 16 austriackiej ustawy z dnia 1 kwietnia 1875 r. o organizacji giełd (Dz. U. P. Nr. 67) z zastrzeżeniem, że postanowienia § 13 mogą być ograniczone lub czasowo uchylone w drodze rozporządzenia.

dzeń, przewidzianych w § 34 niniejszego rozporządzenia.

§ 39. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrom: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Sprawiedliwości.

210.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 25 lutego 1930 r.

o rachunkowości i o sprawozdaniach instytucji opiekuńczych.

Na podstawie art. 3 i art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) w brzmieniu rozporządzenia z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 359) zarządzam co następuje:

§ 1. Podlegające nadzorowi i kontroli w myśl art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 kwietnia 1927 r. o nadzorze i kontroli nad działalnością instytucji opiekuńczych (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 354) stowarzyszenia, związki, instytucje (zarówno jako całość, jak i dla każdego ze swych zakładów) oraz samodzielne zakłady, obowiązane są prowadzić rachunkowość, obejmującą wszystkie obroty rachunkowe, zarówno gotówkowe jak i niegotówkowe, zapisane w chronologicznym porządku. Każda pozycja rachunkowa musi być usprawiedliwiona odpowiednim dowodem.

Zakłady opiekuńcze prowadzić mają ponadto księgę inwentarzową i księgę magazynową.

W razie stwierdzenia, że rachunkowość jest prowadzona wadliwie, władze nadzorcze mają prawo żądania prowadzenia ksiąg rachunkowych prawidłowo według dowolnego systemu, przyjętego przez instytucję.

§ 2. Stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady, posiadające przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolne, ogrodowe lub leśne, winny prowadzić odrębną rachunkowość dla każdego z tych przedsiębiorstw lub gospodarstw.

§ 3. Z końcem roku sprawozdawczego książki rachunkowe mają być zamknięte.

Rok sprawozdawczy liczy się od 1 kwietnia do 31 marca.

§ 4. Wymienione w § 1 niniejszego rozporządzenia stowarzyszenia, związki, instytucje i zakłady obowiązane są do przedkładania władzy nadzorczej rocznych sprawozdań najpóźniej w 3 miesiące po upływie roku sprawozdawczego.

Stowarzyszenia, związki i instytucje, które posiadają zakłady opiekuńcze, niezależnie od sprawozdań poszczególnych zakładów, złożonych władzom nadzorczym, na których obszarze znajdują się te zakłady, obowiązane są przedkładać ogólne sprawozdania tym władzom nadzorczym, na terenie których znajduje się siedziba zarządu stowarzyszenia, związku lub instytucji.

Roczne sprawozdania przed złożeniem ich władzy nadzorczej winny być zatwierdzone względnie sprawdzone przez wskazane w statucie stowarzyszenia, związku lub instytucji organa tej instytucji.

Sprawozdania powinny być zaopatrzone podpisami osób do podpisywania upoważnionych.

§ 5. Roczne sprawozdanie obejmuje:

- a) sprawozdanie z działalności,
- b) sprawozdanie rachunkowe.

§ 6. Sprawozdanie z działalności stowarzyszenia, związku lub instytucji obejmować ma całość działalności w roku sprawozdawczym.

Sprawozdanie z działalności zakładu opiekuńczego powinno określać przeznaczenie i charakter zakładu, wymieniać osoby stojące na czele i kierujące zakładem, wykazać ilość personelu oddzielnie administracyjnego, wychowawczego, nauczycielskiego, instruktorskiego i pielęgniarstwa, opisać całoroczną pracę, podać ilość osób korzystających z opieki z podziałem według płci, wieku, wyznania, narodowości, pobieranej nauki (szkolenia), a w szczególności wykazać liczbę otrzymujących lub potrzebujących opieki specjalnej (głuchoniemych, ociemniałych, pozbawionych kończyn, upośledzonych, względnie niedorozwiniętych umysłowo, nieuleczalnie chorych i t. p.), a ponadto, o ile chodzi o zakłady dla nieletnich podać, jakie nauki i zajęcia praktyczne są prowadzone w zakładzie celem odpowiedniego przygotowania wychowanków do pracy zawodowej, liczbę gruźliczych, jagliczych, moralnie zaniedbanych i t. p. Ponadto sprawozdania powinny zawierać dane dotyczące ilości i wieku osób, które zostały przyjęte do zakładu oraz tych, które zakład opuściły z podaniem przyczyny opuszczenia (samowolnie, z racji objęcia pracy i t. p.), ruchu osób w ciągu roku, stanu zdrowotnego osób, iloczynu osób i dni utrzymania, przeciętnego wydatku na utrzymanie jednej osoby (wyżywienie, odzież, leczenie, wychowanie, koszty administracyjne i t. p.), ilości osób utrzymywanych kosztem Państwa oraz całkowitej sumy kosztów utrzymania tych osób.

Sprawozdania zakładów opieki otwartej winny oprócz tego wykazywać ilość udzielonych porad.

§ 7. Sprawozdanie rachunkowe powinno obejmować:

- 1) rachunek dochodów i wydatków za rok sprawozdawczy w porównaniu z preliminarzem budżetowym,
- 2) bilans, a co najmniej szczegółowe wykazy:
  - a) salda kasowego,
  - b) lokat i rachunków w bankach,